Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

Protocol Vaarwegen Zee en Delta

Colofon

Uitgegeven door	RWS Zee en Delta
Auteur	P. Scherpenisse
Informatie	
Telefoon	
Mobiel	
E-mail	Verkeersloket-Nat-ZD@rws.nl
Datum	5-8-2021
Versie	3
Status	Definitief

Voor akkoord	**Naam**	**Paraaf**
Afdelingshoofd district Zuid	Mevr. ir. M.D. Hack	
Afdelingshoofd district Noord	Dhr. Ing. R.E. Wisse	

Versiebeheer

Versie	Datum	Opmerking
1	30-6-2021	Opgesteld naar aanleiding van van kracht worden landelijk protocol Scheepvaartverkeersmanagement v1.0 Aangeboden aan interne stakeholders voor commentaar.
2	19-7-2021	Opmerkingen stakeholders verwerkt en opgesteld in huisstijl RWS.
3	5-8-2021	Laatste opmerkingen verwerkt in definitieve versie en deze aangeboden aan de districtshoofden.

Wijzigingen ten opzichte van Protocol Vaarwegen 2020:

Het voorliggende Protocol Vaarwegen 2021 is herschreven vanwege het van kracht worden van het landelijke Scheepvaartverkeersmanagement voor rijksvaarwegen v1.0 2021-02-04.
In dit landelijke document staan de procedures en documenten beschreven die een opdrachtnemer van Rijkswaterstaat moet aanleveren voordat hij aan het werk kan. Deze voorschriften waren tot op heden opgenomen in het Protocol Vaarwegen 2020.

Het Protocol Vaarwegen 2020 is dus vervangen door twee nieuwe documenten:
- Scheepvaartverkeersmanagement voor rijksvaarwegen v1.0 2021-02-04
- Protocol Vaarwegen 2021

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het Protocol Vaarwegen 2020:

- Opdrachtnemer dient één Scheepvaartverkeersmanagementplan aan te leveren voor de hele contractduur.
- Opdrachtnemer dient per onderdeel van zijn werkzaamheden de volgende aanvragen in:
    - Stremmingsaanvraag voorzien van uitgebreide informatie
    - Verkeersmaatregelenplan
    - Operationeel draaiboek
- Opdrachtnemer dient – wanneer dat van toepassing is – zelf voor scheepvaartbegeleiding te zorgen.
- Lay-out van de plannen is gewijzigd.
- Hindertabel en bijbehorende termijnen zijn aangepast en opgenomen in het landelijke protocol.
- In de aanvragen dient ook de hinder voor het wegverkeer te worden meegenomen.

Voor het opstellen van het nieuwe Protocol is gebruik gemaakt van de volgende RASCI-tabel:

RASCI Protocol Vaarwegen	
Responsible	Verkeersloket Nat
Accountable	Afdelingshoofd District Noord
	Afdelingshoofd District Zuid
Support	Regisseur Assetmanagement Noord
	Regisseur Assetmanagement Zuid
	Coördinator Oosterscheldekering
	GNA Westerschelde
Consulted	Objectdeskundigen Noord en Zuid
	Omgevingsadviseurs Vaarwegen
	Omgevingsadviseur Oosterscheldekering
	Adviseur Vergunningverlening
	Nautisch Adviseurs VWM
	Nautisch Adviseur district Noord
	Verkeersloket Droog
Informed	Werkgroep Protocollen
	Verkeersloket droog

Inhoudsopgave

1 Doel van het Protocol Vaarwegen Z&D 6

2 Cluster Beschikbaarheid Netwerken 6

3 Beschrijving van onze corridors en objecten 7
3.1 Schelde Rijnverbinding 7
3.2 Krammer – Hansweert 8
3.3 Westerschelde 9
3.4 Kanaal van Gent naar Terneuzen 9
3.5 Overige Vaarwegen en sluizen 12

4 Storingen en Calamiteiten 13

5 Wettelijke kaders 14

6 Duikwerkzaamheden 15

7 Bedieningstijden en lokale bediening 15

8 Algemene voorwaarden bij hinder en stremming 16

9 Evenementen 18

10 Vergunningen 18

11 Tabellen met verkeersaanbod 209

12 Evaluatie 243

13 Documentenlijst / informatie 243

14 Afkortingen 254

1 Doel van het Protocol Vaarwegen Z&D

Het Protocol Vaarwegen van Zee en Delta is een aanvulling op het landelijke Scheepvaartverkeersmanagement voor rijksvaarwegen v1.0 d.d. 15-4-2021. In dit document staan de landelijke eisen beschreven waaraan een Opdrachtnemer van Rijkswaterstaat moet voldoen. Het betreft de planvorming met betrekking tot het voorkomen van hinder en stremming op de vaarwegen.

Dit document is een aanvulling op de contracteisen verkeersmanagement en, binnen de daarvoor gestelde kaders en richtlijnen, **een bindend document** voor alle opdrachtnemers van Rijkswaterstaat Zee en Delta. Het Protocol Vaarwegen is ook van toepassing voor werken uitgevoerd in opdracht van derden (bijv. de provincie Zeeland of ProRail) in het areaal van Rijkswaterstaat Zee en Delta.

2 Cluster Beschikbaarheid Netwerken

Taak:

- Het Cluster Beschikbaarheid Netwerken Vaarwegen, beter bekend als het Verkeersloket Nat heeft als voornaamste taak om de communicatie, beschikbaarheid en de veiligheid te garanderen bij alle objecten en vaarwegen binnen het areaal Rijkswaterstaat Zee en Delta.
  Opdrachtnemers moeten onderhoud of werkzaamheden uitvoeren aan deze vaarwegen, sluizen en bruggen, en hierdoor ontstaat meestal hinder voor de scheepvaart. Voor aanvang van zijn werkzaamheden moet de aannemer daarom eerst zijn plannen indienen die door het Verkeersloket Nat worden beoordeeld.
  Naast hinder voor de scheepvaart kan er ook hinder worden veroorzaakt voor het wegverkeer. Ook deze impact dient met het cluster beschikbaarheid netwerken te worden afgestemd.

- Naast het beoordelen van plannen ligt er een belangrijke taak om de hinderkalender up-to-date te houden en waar mogelijk stremmingen op elkaar af te stemmen zodat de overlast tot een minimum beperkt blijft.

- Bij het aanbesteden van nieuw werk kan het Verkeersloket Nat advies geven aan de regisseurs assetmanagent voor wat betreft eisen met betrekking tot hinderklassen en werkwijze.
  Het Verkeersloket Nat kan ook voorstellen doen over de beschikbaarheid van stremmingsvensters.

- De voorwaarden die gesteld worden door het Verkeersloket Nat komen tot stand in overleg met de nautische adviseurs van de districten, de nautische adviseurs van VWM en de Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit.

3 Beschrijving van onze corridors en objecten

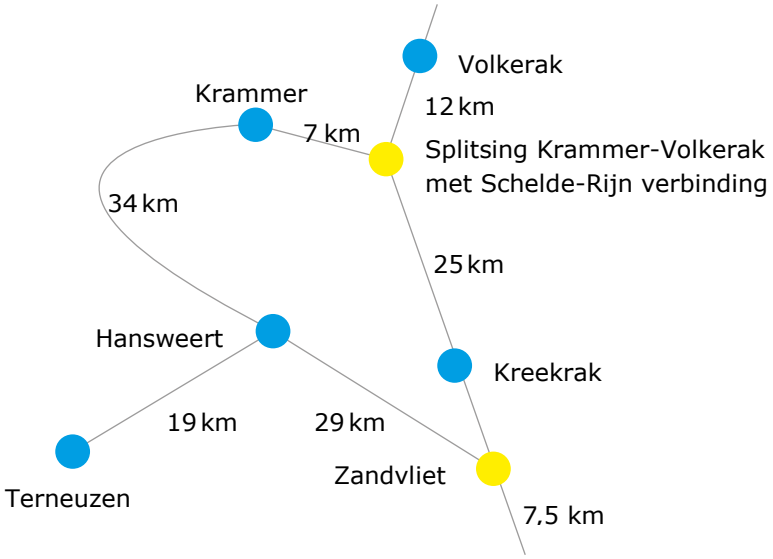

3.1 Schelde Rijnverbinding

Het Schelde Rijnkanaal is de belangrijkste verbinding voor binnenvaart tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen. Vooral tankvaart en containervaart tussen beide havens zijn belangrijke gebruikers van deze route.
Voor hoge vaart en bij stremmingen is de route Krammersluis – Hansweert de aangewezen omvaarroute. Om deze reden mogen er op de twee corridors dan ook geen gelijktijdige stremmingen plaatsvinden.

De Kreekraksluis heeft twee kolken en zowel ten noorden als ten zuiden van het complex zijn wachtpalen en overnachtingsplaatsen. De twee kolken mogen nooit tegelijk gestremd worden.
De Kreekraksluizen worden 24 uur per dag bediend vanuit het Topshuis op Neeltje Jans.

De Vluchthaven Tholen wordt door de binnenvaart gebruikt als overnachtingshaven of als ligplaats voor maximaal 72 uur.

Over het kanaal liggen van noord naar zuid zeven bruggen:
Slaakbrug
Vossemeersebrug
Tholensebrug
Drie Kreekrakbruggen ten zuiden van de sluizen, hierover gaat van noord naar zuid de N-289, de spoorverbinding tussen Bergen op Zoom en Vlissingen en de A-58.
Als laatste net voor de grens met Vlaanderen ligt nog de Bathsebrug.

Voor stremmingen aan een van deze bruggen dient afgestemd te worden met het Verkeersloket en lokale wegbeheerders. In de aanvraag moet zowel de hinder voor het scheepvaartverkeer als voor het wegverkeer worden beschreven.

3.2 Krammer – Hansweert

De corridor Krammer <> Hansweert is samen met het kanaal van Gent naar Terneuzen de verbinding tussen Rotterdam en Gent. Vanuit Gent kan de binnenvaart doorvaren naar het achterland in België en Frankrijk.

Deze vaarweg is tevens onderdeel van de landelijke 'Staande Mastroute'. De hoofroute van de staande mastroute loopt van Vlissingen via het Veerse Meer richting Krammersluis. Het kanaal door Zuid Beveland is de alternatieve route. Van 1 april tot 1 oktober en tijdens de herfstvakantie moet de hinder aan beweegbare bruggen op deze vaarweg dan ook tot een minimum worden beperkt, met name bij Duwvaartsluis 2 in het Krammersluizencomplex, en bij de Postbrug en Vlakebrug in het kanaal door Zuid-Beveland.

Werkzaamheden aan de Vaarweg Hansweert – Krammer moeten zodanig ingepland worden, dat de scheepvaart minimale hinder ondervindt op de route als geheel. Dat betekent dat het juist voordelig is om één kolk bij de Krammersluizen en één bij Hansweert tegelijk te stremmen.
Een stremming op de corridor Krammer – Hansweert mag niet gelijktijdig plaatsvinden met een stremming op de corridor Schelde Rijnverbinding.

De Krammersluizen bestaan uit twee grote duwvaartsluizen en twee kleinere jachtensluizen. Zowel ten noorden als ten zuiden van het complex zijn wachtpalen en overnachtingsplaatsen. De twee duwvaartsluizen mogen nooit tegelijk gestremd worden. Indien één van de duwvaartsluizen wordt gestremd, moet tenminste één jachtensluis beschikbaar zijn.
De jachtensluizen mogen niet gestremd worden in het recreatieseizoen.
De brug bij de Krammersluizen mag vanaf een windsnelheid van 17,2 m/s niet meer bediend worden.
Het schutbedrijf op de Krammersluizen wordt gestopt bij een waterstand van -2,50 meter NAP en lager of een waterstand van +2,75 meter NAP en hoger aan de Zijpezijde.

In een stremmingsaanvraag voor de Krammerbrug dient de hinder voor zowel de weg- als vaarweg te worden beschreven.

De jachtensluizen worden in de winter weinig of niet gebruikt en in deze periode kan onderhoud worden gepleegd.

De Postbrug aan de noordzijde van het kanaal door Zuid-Beveland is een regionale verkeersweg. De brug moet vaak geopend worden voor de hoge binnenvaart, met name die met vier lagen containers.
De Vlakebrug heeft twee verbindingen, de noordelijke voor het spoor en de zuidelijke voor het wegverkeer (N-289). De verkeersbrug is omrijroute bij stremming van de tunnel in de A-58. De spoorbrug is eigendom van ProRail en wordt enkel geopend voor de scheepvaart op bepaalde tijden als er geen treinverkeer is. De bediening dient dit aan te vragen bij de verkeersleiding van ProRail in Roosendaal.
De drie bruggen over het kanaal door Zuid Beveland worden bediend vanaf de sluis Hansweert.

De Vlakebrug, Vlakespoorbrug, Postbrug en de brug bij de Krammersluizen mogen vanaf een windsnelheid van 17,2 m/s niet meer bediend worden.

In de stremmingsaanvragen voor de Post- en Vlakebrug dienen zowel de hinder voor de weg- als vaarweg te worden beschreven.

De sluizen Hansweert bestaan uit twee duwvaartkolken.
Zowel ten noorden als ten zuiden van het complex zijn wachtpalen en

overnachtingsplaatsen. De twee duwvaartsluizen mogen nooit tegelijk gestremd worden.
Het schutbedrijf op het sluizencomplex Hansweert wordt gestopt, wanneer de waterstand op de Westerschelde lager is dan -3,00 meter NAP of hoger dan +3,65 meter NAP.

3.3 Westerschelde

- De Westerschelde is zowel voor de zeevaart als voor de binnenvaart van groot belang. Het is voor de zeevaart de toegang tot de haven van Antwerpen, na Rotterdam de tweede haven van Europa. Ook de havens van Vlissingen, Terneuzen en Gent zijn voor de zeevaart van groot belang.

- Het nautisch beheer van de Westerschelde is belegd bij de Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit in Vlissingen. Dit is een verdragsrechtelijke samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. Voor werkzaamheden dient altijd met de GNA te worden afgestemd. Deze afstemming wordt verzorgd door het Verkeersloket Nat.
  Stremmingen van de doorgaande hoofdvaargeul zijn alleen in zeer bijzondere omstandigheden toegestaan.

3.4 Kanaal van Gent naar Terneuzen

Het Kanaal van Gent naar Terneuzen is de toegangspoort voor de havens van Terneuzen, Gent en het achterland van België en Frankrijk.
Het nautisch beheer van de doorgaande vaargeul is belegd bij de Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit. Het beheer van de aanliggende havens en zijkanalen ligt bij North Sea Ports.

Sluizen Terneuzen
In Terneuzen zijn er drie sluizen, de oostsluis voor de binnenvaart, de westsluis voor de zeevaart en de oude middensluis voor de binnenvaart. Per 1 oktober 2021 gaat de oude middensluis uit gebruik in verband met de bouw van de nieuwe sluis Terneuzen. De oplevering de nieuwe sluis is voorzien in het voorjaar van 2023.

De bruggen op het sluizencomplex in Terneuzen mogen gebruikt worden tot een tien minuten gemiddelde windsnelheid van:
- 20,4 m/s voor de Westsluis,
- 15,3 m/s voor de Middensluis,
- 16,5 m/s voor de Oostsluis.
- Dit is onafhankelijk van de windrichting en afgelezen op het WWS op de VCTN (Verkeerscentrale Terneuzen) en de Westsluis. De gegevens worden gemeten op een hoogte van 24 meter.

Op het sluizencomplex Terneuzen mag slechts één van de drie sluiskolken gestremd zijn voor de scheepvaart.
Stremming van de sluiskolken als gevolg van het uitvoeren van baggerwerk in de toegangsgeulen en toegangskanalen is niet toegestaan.
Voor zover mogelijk dient een stremming van de Westsluis rond laagtij te liggen.
Voor zover mogelijk dient een stremming voor de Oostsluis buiten de periode van laagtij te liggen in verband met laagwaterstremming van de Middensluis Het regionale landverkeer én het lokaal- en sluisgebonden verkeer dient het

sluizencomplex Terneuzen te kunnen passeren.

Periodiek onderhoud aan de sluizen:

- Westsluis Terneuzen:
  - In de maanden april en mei totaal maximaal 18 uren stremming met een maximale duur van 9 uur per stremming.
  - In de maanden oktober en november totaal maximaal 18 uren stremming met een maximaal duur van 9 uur per stremming.

- Oostsluis Terneuzen:
  - In de maanden april en mei totaal maximaal 16 uren stremming met een maximale duur van 8 uur per stremming rondom laag water ten behoeve van het uitvoeren van Taken.
  - In de maanden oktober en november totaal maximaal 16 uren stremming rondom laag water met een maximale duur van 8 uur per stremming.

Bruggen Sluiskil en Sas van Gent.

De draaibruggen van Sluiskil en Sas van Gent worden in verband met de spits van het landverkeer op werkdagen van maandag t/m vrijdag niet bediend tussen 07.40 en 08.00 uur en tussen 16.40 en 17.00 uur. In deze perioden mag het landverkeer niet gestremd worden. De bediening van de bruggen kan hierop een uitzondering maken voor tijgebonden schepen die het kanaal afvaren naar de Westerschelde. Wanneer er windstoten voorkomen van meer van 20 m/s worden de bruggen niet meer bediend.
Voor hinder en stremmingen van de draaibrug Sluiskil is afstemming met ProRail noodzakelijk indien ook het spoor gehinder wordt. Deze afstemming verloopt via de Omgevingsmanager van de Opdrachtgever.
Daarnaast stremt ProRail de brug zelf ook. De Opdrachtgever informeert opdrachtnemers hierover.
De draaibruggen Sluiskil en Sas van Gent kunnen niet gelijktijdig voor het landverkeer gestremd zijn.
De stremmingen voor landverkeer op de draaibruggen dienen zoveel als mogelijk in het weekend gepland te worden.
Hinder en stremmingen moeten afgestemd zijn met stremming/hinder van de brug bij Zelzate.
Over de draaibrug Sluiskil rijden treinen op werkdagen (maandag t/m vrijdag) tussen 06.00 en 16.30 uur.

In de stremmingsaanvragen voor de brug van Sluiskil en Sas van Gent dienen zowel de hinder voor de weg- als vaarweg te worden beschreven.

Periodiek onderhoud aan de draaibruggen:

- In de maanden april en mei totaal maximaal 6 uren stremming.
- In de maanden oktober en november totaal maximaal 6 uren stremming.

- Een aanvraag voor een langere stremming dan 6 uur dient te worden onderbouwd en ter acceptatie bij de Opdrachtgever te worden ingediend. Bij een stremming langer dan 6 uur moet in de stremming waar mogelijk een passage voor de scheepvaart zijn opgenomen.
  De uren stremming voor de scheepvaart dienen zoveel mogelijk afgestemd te zijn op dan wel gecombineerd te worden met de uren stremming van de Westsluis Terneuzen.

3.5 Overige Vaarwegen en sluizen

Veerse Meer en Zandkreeksluis

- Via de Zandkreeksluis kan men vanaf de Oosterschelde het Veerse Meer opvaren en via de sluis van Veere en het kanaal door Walcheren door naar Middelburg en Vlissingen. Het kanaal door Walcheren en de sluizen van Vlissingen en Veere zijn in beheer bij de Provincie Zeeland.
  De route Vlissingen – Zandkreeksluis en verder richting Krammer en Volkerak zijn onderdeel van de staande mastroute.
  De Zandkreeksluis wordt vooral gebruikt door de recreatievaart en in het voorjaar ook door grote binnenvaart passagiersschepen met bestemming Middelburg.
  Bij een stremming van het kanaal door Zuid Beveland is het kanaal door Walcheren één van de mogelijke omvaarroutes.

- Er wordt niet geschut bij een waterstand van 2,75 mtr. +NAP of hoger.
- De bruggen worden niet bediend bij windkracht 7 of hoger.

- Bergse Diepsluis

  - De Bergse Diepsluis is de verbinding tussen de Oosterschelde en het Zoommeer. De sluis wordt voornamelijk gebruikt door jachten en vissersschepen.

- Grevelingensluis

  - De Grevelingensluis ligt tussen de Oosterschelde en het Grevelingenmeer en is ook de enige toegang tot het Grevelingenmeer. De sluis wordt – vooral in het recreatieseizoen - intensief gebruikt door jachten.

- Oosterscheldekering en Roompotsluis

  - De Roompotsluis ligt in de Oosterscheldekering en vormt de verbinding tussen de Oosterschelde en de Noordzee. De sluis wordt vooral gebruikt door vissersschepen en in het recreatieseizoen door jachten. De sluis is tevens van belang voor de instandhouding van de Oosterscheldekering doordat werkvaartuigen aan beide zijden van de kering toegang moeten hebben.

  - Rondom de Oosterscheldekering is een verboden vaargebied. Opdrachtnemers die binnen dit gebied werkzaamheden uit moeten voeren met een vaartuig dienen een ontheffing aan te vragen bij vergunningverlening.

  - Contactgegevens Oosterscheldekering:
    - telefoonnummer: 088 798 3388
    - email: cok@rws.nl

Bij de stremmingsaanvraag van de kleine sluizen dient ook aangegeven te worden of er hinder is voor het wegverkeer. Zo ja, dient bij de aanvraag ook de invloed op het wegverkeer helder omschreven te worden.

4 Storingen en Calamiteiten

- Langdurende urgente storingen (stremming van een object langer dan 2 uur) en calamiteiten:
    - Bij urgente storingen en calamiteiten wordt de crisisorganisatie van Rijkswaterstaat ingeschakeld. Deze opschaling gebeurt door de GNA of Verkeerspost Wemeldinge.
      Het eerste aanspreekpunt voor alle betrokkenen is dan de Officier van Dienst Water. De OVD-W kan een bestrijdingsteam inschakelen om het incident op te lossen. Waar nodig wordt er opgeschaald naar een regionaal of landelijk crisisteam.
    - Bij een urgente storing aan één van de objecten dient tevens de Technisch Verantwoordelijke van het district te worden ingeschakeld.

- Kortdurende storingen moeten worden gemeld bij de bediening van het object.
  Bij District Noord is dat de Hoofdoperator op het Topshuis, bij District Zuid de Regioverkeersleider van de Centrale Terneuzen. Deze schakelt de onderhoudsaannemer in die de storing oplost.

- Bij calamiteiten en schades maken de Opdrachtgever, de Opdrachtnemer Prestatiecontract Onderhoud en de Opdrachtnemer van het betreffende werk samen afspraken over de te nemen (verkeers)maatregelen.

- In geval van urgente storingen kan de Opdrachtnemer direct een verkeersmaatregel aanvragen bij de Regioverkeersleider of de Hoofdoperator Topshuis. In geval van een urgente verkeersmaatregel rapporteert de betreffende Opdrachtnemer deze aan de Opdrachtgever.

- Wanneer het door onvoorziene omstandigheden onontkoombaar is dat er hinder of verkeersmaatregelen optreden, dan zal de Opdrachtnemer uiterste inspanning leveren alsnog te handelen volgens het voorliggende protocol. De Opdrachtnemer dient het onontkoombare karakter van de hinder of verkeersmaatregel aantoonbaar te maken en toe te lichten bij de Opdrachtgever. De Opdrachtnemer zet de procedure voor de aanvraag van de hinder of verkeersmaatregel onmiddellijk in gang. De gestelde doorlooptijden zijn in deze situatie vanzelfsprekend niet van kracht.

- De Opdrachtgever heeft het recht om onder bijzondere omstandigheden een aan de Opdrachtnemer verleende toestemming ongedaan te maken of in te korten om de bedienbaarheid, bedrijfszekerheid en/of veiligheid van het sluizencomplex, de bruggen en gebruikers te waarborgen.
  Bijzondere omstandigheden kunnen bijvoorbeeld zijn: calamiteiten, handhaven kanaalpeil, onverwacht toenemend verkeer, overmacht en/of weersomstandigheden.
  Aan dit ingrijpen door de Opdrachtgever kunnen geen rechten worden ontleend.

- Wanneer de Opdrachtgever van oordeel is dat (een) door de Opdrachtnemer getroffen verkeersmaatregel(en) tijdens de uitvoering van werkzaamheden tot ongewenste verkeershinder leidt, dan wel hinder vormt voor hulpdiensten, dan moet de Opdrachtnemer zijn werkzaamheden direct beëindigen en de verkeersmaatregelen opheffen. Aan dit oordeel van de Opdrachtgever kunnen geen rechten worden ontleend door de Opdrachtnemer.

5 Wettelijke kaders

- De Scheepvaartverkeerswet (SVW) is de basis voor alle verkeersregels voor de scheepvaart. In de SVW staan algemene regels voor het veilige en vlotte verloop van het scheepvaartverkeer. Deze regels zijn verder uitgewerkt in scheepvaartreglementen.
  De wet is van toepassing op het verkeer van alle type schepen en andere vaartuigen, inclusief de recreatievaart.

- De SVW regelt onder meer:
  - de veiligheid en de doorstroming van het scheepvaartverkeer;
  - het in standhouden en onderhouden van vaarwegen;
  - het voorkomen of beperken van schade door het scheepvaartverkeer aan onder andere oevers, dijken en bruggen.
  - het voorkomen of beperken van verontreiniging door scheepvaart.

- In de regio Zeeland zijn drie reglementen van toepassing:
  - het Binnenvaartpolitiereglement (BPR)
  - het Scheepvaartreglement Westerschelde (SRW)
  - het Scheepvaartreglement Kanaal van Gent naar Terneuzen (SRKGT)
  - Op onderstaande kaart is te zien welk reglement in welk gebied van toepassing is.

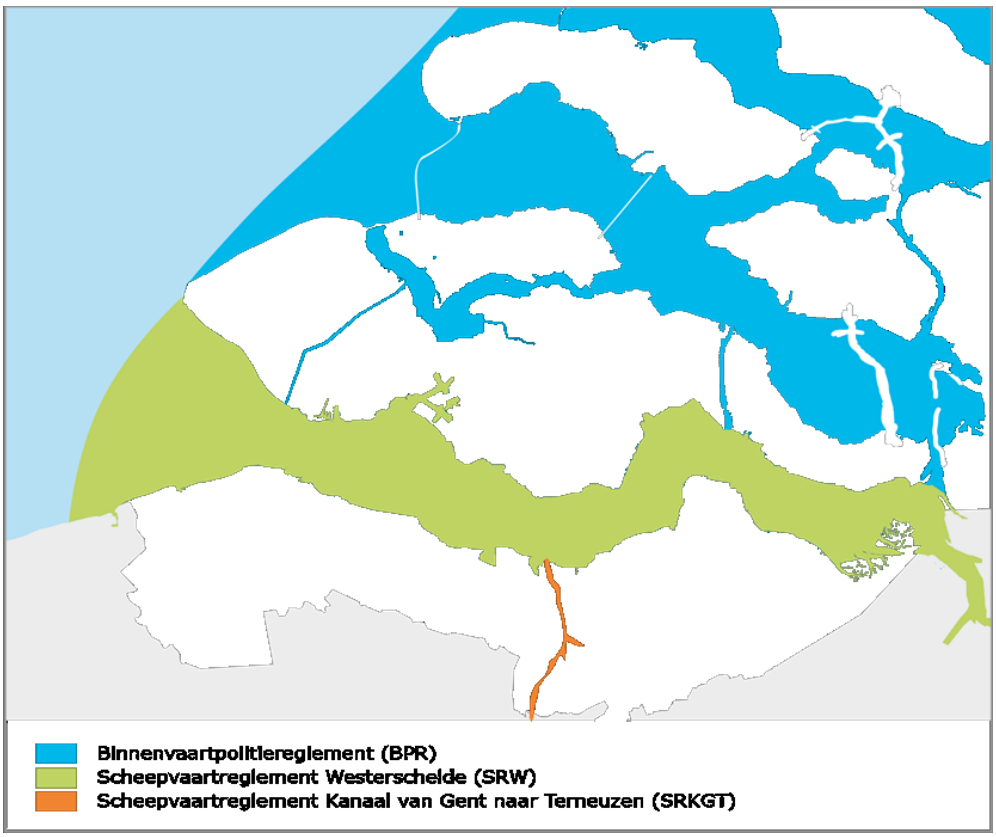

6 Duikwerkzaamheden

- Duikwerkzaamheden in de voorhavens van sluizen en in kolken is toegestaan onder de voorwaarden uit de scheepvaartreglementering zoals het Binnenvaartpolitiereglement, inclusief het voeren van tekens met inachtneming van de volgende aanvullende regels (zie ook het Veiligheidshandboek)

- Duikwerkzaamheden in voorhavens zijn buiten de steigers alleen toegestaan met een verkeersbegeleidend vaartuig van RWS of een door de Opdrachtnemer ingehuurd vaartuig met een bevoegde (mobiele) verkeersleider van RWS of een tijdelijk aangestelde en benoemde verkeersleider aan boord.

- Bij duikwerkzaamheden in de fuik(en) is de in- of uitvaart van de kolk gestremd. Een RWS-vaartuig of een ingehuurd vaartuig met een bevoegde (mobiele) verkeersleider aan boord zorgt voor verkeersbegeleiding.

- Bij duikwerkzaamheden in de kolk is er geen andere scheepvaart in de kolk aanwezig naast het schip waarvan moet worden gedoken. De kolk is geheel gestremd voor de scheepvaart.

- Bij duikwerkzaamheden dient men te voldoen aan het vigerende Duikprotocol Rijkswaterstaat Zee en Delta

- Let op: begeleiding door een RWS-vaartuig wordt alleen in heel bijzondere gevallen geleverd. Volgens het landelijke protocol dient een aannemer normaliter zelf de begeleiding in te huren.
  In het beheersgebied van de GNA dient dit tevens met de GNA afgestemd te worden.

7 Bedieningstijden en lokale bediening

- De bedieningstijden van de bruggen en sluizen zijn vastgelegd in het handboek 'Bedieningstijden van bruggen en sluizen', dat jaarlijks wordt uitgegeven door het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, Rijkswaterstaat, WVL. In Zeeland worden alle sluizen en bruggen 24 uur per dag en zeven dagen per week bediend.

- Steeds meer objecten worden op afstand bediend vanuit één van de bediencentrales Topshuis of Verkeerscentrale Terneuzen.

- Vanuit het Topshuis worden de volgende objecten bediend:
  - Kreekraksluizen
  - Grevelingensluis
  - Zandkreeksluis
  - Roompotsluis
  - Bergse Diepsluis

- Vanuit de Centrale Terneuzen worden de volgende objecten bediend:
  - Oostsluis Terneuzen

- Lokale bediening vindt plaats op:
    - Krammersluizen
    - Hansweert, inclusief de Post- en Vlakebrug
    - Westsluis Terneuzen
    - Brug Sluiskil
    - Brug Sas van Gent

- Indien voor de werkzaamheden een lokale bedienaar aanwezig dient te zijn, dan dient dit ten minste 10 weken van tevoren aangevraagd te worden bij het Verkeersloket Nat. Het Verkeersloket Nat stemt hierover af met het planbureau van Verkeer en Watermanagement VWM.

8 Algemene voorwaarden bij hinder en stremming

- De opdrachtnemer dient bij het plannen van zijn werkzaamheden rekening te houden met verschillende termijnen, zie hiervoor ook het landelijke Scheepvaartmanagement voor Rijksvaarwegen.
    - Bij stremmingen dient de stremmingsaanvraag vooraf goedgekeurd te zijn.
    - Lokale bediening aanvragen ten minste 10 weken vooraf.
    - Stakeholders informeren, afhankelijk van duur stremming of hinder 5 dagen tot 52 weken vooraf.
    - Verkeersmaatregelenplan afhankelijk van duur stremming of hinder 5 dagen tot 6 weken vooraf.
    - Scheepvaart informeren middels BAS / BASS afhankelijk van duur stremming of hinder 5 dagen tot 6 weken vooraf.
    - Vergunning aanvragen 8 weken vooraf.

  Meest logische volgorde voor een opdrachtnemer is als volgt:
  1 Scheepvaartverkeersmanagementplan opstellen na gunning contract. Dit is éénmalig voor de duur van het contract.
  2 Stremming(en) aanvragen per klus.
  3 Lokale bediening aanvragen
  4 Vergunning aanvragen
  5 Verkeersmaatregelenplan en Operationeel draaiboek opstellen.

- De opdrachtnemer dient het Scheepvaartverkeersmanagementplan, het verkeersmaatregelenplan en het operationeel draaiboek via de omgevingsadviseur van zijn project in bij het Verkeersloket Nat. Het Verkeersloket Nat beoordeelt deze plannen en koppelt dit terug via de omgevingsadviseur.
  Waar nodig wordt door het Verkeersloket Nat vooraf overlegd met de nautisch adviseurs van het district, VWM en GNA.

- De Coördinerend Opdrachtnemer organiseert een coördinatieoverleg met andere opdrachtnemers in het werkgebied (areaal), waarin eventuele raakvlakken voortkomend uit diverse planningen in kaart worden gebracht. Bij het voorbereiden van de aanvraag moet de Opdrachtnemer indien mogelijk gebruik maken van al gereserveerde hindervensters, zoals opgenomen in de hinderkalender. Daarvoor organiseert de Opdrachtnemer

Prestatiecontract, vanuit zijn rol als Coördinerend Opdrachtnemer een raakvlakkenoverleg. De Opdrachtnemer Prestatiecontract legt de uitkomst van deze overleggen schriftelijk vast. Daaruit moet blijken dat de werkafspraken, veiligheidsaspecten, communicatie etc. eenduidig zijn overeengekomen met alle betrokken opdrachtnemers. Ook als geen gebruik gemaakt kan worden van bestaande hindervensters, wordt dit schriftelijk vastgelegd.

- Indien meerdere Opdrachtnemers tegelijkertijd werken aan een object dient er één integraal operationeel draaiboek te worden opgesteld.

- De contactpersoon van de Opdrachtnemer ter plaatse moet tijdens de uitvoering van de werkzaamheden volledig op de hoogte zijn van de toestemming en de door de vaarwegbeheerder gestelde voorwaarden. Een afschrift van de vergunning moet altijd op de werklocatie aanwezig zijn.

- Specifieke aandacht is vereist voor artikelen van het BPR, het SRW en het SRKGT, waarin regels zijn opgenomen voor ligplaatsen. (Bagger)werktuigen en andere vaartuigen die buiten gebruik zijn of wachten, mogen alleen op daartoe aangegeven afmeerplaatsen worden afgemeerd, geankerd of vastgehouden, zodat ze buiten de vaarroutes liggen en geen hinder kunnen veroorzaken voor passerende scheepvaart. Het gebruik van ankers of spudpalen is daarbij uitsluitend toegestaan met toestemming van de vaarwegbeheerder en na het doen van een KLIC-melding.

- Bestaande ter plaatse aanwezige bebording, bebakening, verlichting, verkeerstekens, seinen en aanwezige (mobiele) DRIPS, die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden overbodig zijn, worden met – vooraf ingewonnen - instemming van de beheerder verwijderd en direct na afloop van de werkzaamheden weer teruggeplaatst.

- De functie van de waterkering dient te allen tijde gewaarborgd te blijven.

- De Opdrachtnemer moet bij het werken aan objecten die onderdeel zijn van de waterkering, rekening houden met de randvoorwaarden die horen bij het stormseizoen (tussen 1 oktober en 1 april). Werkzaamheden aan (onderdelen van) de waterkering die gevolgen kunnen hebben voor de waterkerende functie ervan, zijn alleen toegestaan in de periode van 1 april tot 1 oktober.

- De Opdrachtnemer dient (conform het Integraal Veiligheidsplan) bij het voorbereiden van werkzaamheden rekening te houden met transporten van gevaarlijke stoffen.

- Op de volgende dagen en tijdstippen mogen geen werkzaamheden uitgevoerd worden:
    - nieuwjaarsdag;
    - vanaf Goede Vrijdag t/m Tweede Pasen;
    - 27 april Koningsdag;
    - 4 mei vanaf 14.00 uur tot 6 mei 10.00 uur;
    - woensdag voorafgaand aan het Hemelvaartsweekend t/m zondag;
    - vrijdag voorafgaand aan het Pinksterweekend t/m Tweede Pinksterdag;

- 24 december t/m 26 december.

9 Evenementen

Voor grootschalige evenementen waarbij hinder op de vaarweg kan optreden dient een vergunning te worden aangevraagd. Bij de aanvraag moet een nautisch plan ingediend worden waarbij de effecten op de vaarweg worden beschreven. Het plan wordt inhoudelijk door het Verkeersloket Nat beoordeeld. De nautische voorwaarden worden in overleg met de GNA en of VWM opgesteld.

10 Vergunningen

Rijkswaterstaat kent voor het uitvoeren van werkzaamheden op vaarwegen twee soorten vergunningen:

- Parapluvergunningen; voor terugkerende werkzaamheden met hinderklasse 0 en 1.
- Specifieke vergunningen; voor het uitvoeren van werkzaamheden in, boven en langs de vaarweg.

Parapluvergunning voor hinderklasse 0 en 1
Voor regelmatig terugkerende werkzaamheden met hinderklasse 0 en 1 waarvoor geen verkeersbegeleiding noodzakelijk is kan de Opdrachtnemer gedurende de contracttermijn een parapluvergunning aanvragen. Voorafgaand aan de aanvraag heeft de Opdrachtnemer hierover een vooroverleg met de afdeling Vergunningverlening en het Verkeersloket Nat. Het Verkeersloket Nat toetst de uit te voeren beschreven werkzaamheden aan de hinderklasse (0/1).
Daarna dient de Opdrachtnemer acht weken voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden een aanvraag in bij het online omgevingsloket www.omgevingsloket.nl De afdeling Vergunningverlening stemt vervolgens de aanvraag af met het Verkeersloket Nat.
Uiterlijk vijf werkdagen voorafgaand aan de uitvoering heeft de Opdrachtnemer de plicht de werkzaamheden schriftelijk te melden bij het Verkeersloket Nat en één uur voorafgaand aan de uitvoering dient de opdrachtnemer de aanvang van de werkzaamheden te melden bij de objectbediening, Verkeerspost en/of Hoofdoperator Topshuis of Regioverkeersleider Terneuzen.

Specifieke vergunningen
Voor alle werkzaamheden op, in, aan en boven de vaarweg waar het BPR van kracht is geldt een meldingsplicht conform het BPR. (Binnenvaartpolitiereglement) art. 1.23, 1e lid. Vaak geldt voor deze werkzaamheden een hinderklasse 1, waarbij er weinig tot geen hinder voor de scheepvaart is. Wel is passerende scheepvaart reglementair verplicht zich aan te passen (snelheid) vanuit de gedachte van het houden van vlot en veilig scheepvaartverkeer.
Om de werkzaamheden veilig op het passerende scheepvaartverkeer af te stemmen stelt RWS (conform het BPR. art. 1,23, 2e lid) voorschriften op in de vergunning. De vergunning verwijst naar het Verkeersmaatregelenplan, waarin is beschreven hoe en met welk materiaal, welke omvang en waar de werkzaamheden uitgevoerd worden.

Als de werkzaamheden de veiligheid of het vlotte verloop van de scheepvaart in gevaar kunnen brengen, dan moet de Opdrachtnemer voorafgaand aan de

uitvoering een Scheepvaartverkeersmanagementsplan, een verkeersmaatregelenplan en een operationeel draaiboek indienen bij het Verkeersloket Nat.
Na goedkeuring door het Verkeersloket Nat dient de Opdrachtnemer 8 weken voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden een vergunningaanvraag met als bijlage het Verkeersmaatregelenplan in bij het online Omgevingsloket.
www.omgevingsloket.nl

De SVW-vergunning/toestemmingsprocedure bevat een Minder Hindertoets (ter verificatie). De afdeling Vergunningen wordt – indien noodzakelijk – door het Cluster Beschikbaarheid Netwerken geïnformeerd over relevante afspraken e.d.
Over de procedure en eventuele andere vergunningen die nodig zouden zijn, kan de Opdrachtnemer contact opnemen met de afdeling Vergunningen in Middelburg via ZD-vergunningen@rws.nl

11 Tabellen met verkeersaanbod

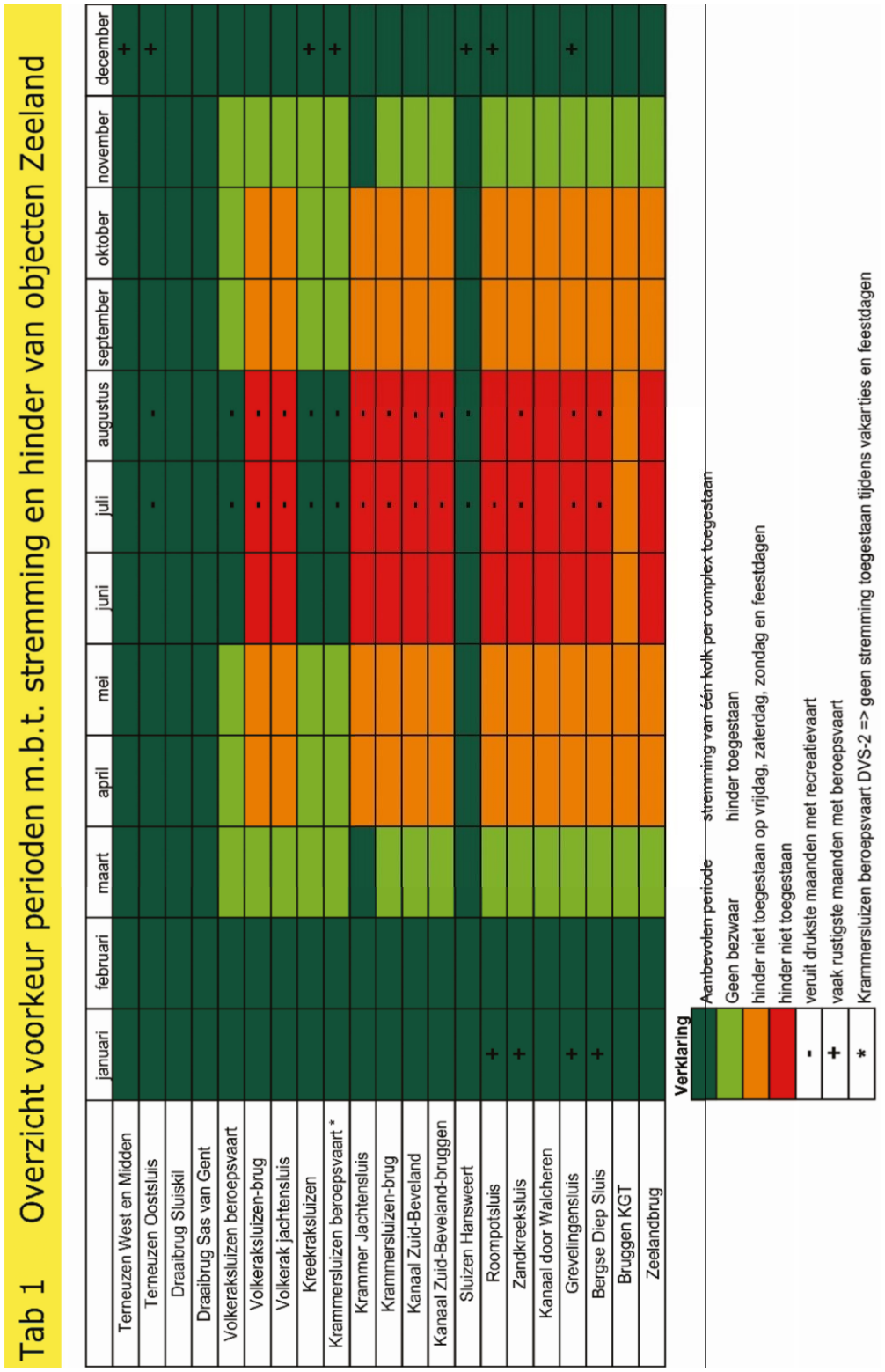

Tab 2 Intensiteit scheepvaart verdeeld over de week

	maandag		dinsdag		dinsdag		donderdag		vrijdag		zaterdag		zondag		
	vm	nm	vm	nm	vm	nm	vm	nm	vm	nm	vm	nm	vm	nm	
Terneuzen - Westsluis															(zeevaart)
Terneuzen - Westsluis															(binnenvaart)
Terneuzen - Middensluis															(beroepsvaart)
Terneuzen - Middensluis															(recreatievaart)
Terneuzen - Oostsluis															(beroepsvaart)
Terneuzen - Oostsluis															(recreatievaart)
KGT bruggen															(beroepsvaart)
KGT bruggen															(recreatievaart)
Volkeraksluizen beroepsvaart															(beroepsvaart)
Volkerak jachtensluis															(recreatievaart)
Volkeraksluizen-brug															(beroepsvaart)*
Volkeraksluizen-brug															(recreatievaart)*
Kreekrak															(beroepsvaart)
Kreekrak															(recreatievaart)
Krammersluizen beroepsvaart															(beroepsvaart)
Krammer Jachtensluis															(recreatievaart)
Krammersluizen-brug															(beroepsvaart)*
Krammersluizen-brug															(recreatievaart)*
Kanaal Zuid-Beveland-bruggen															(beroepsvaart)
Kanaal Zuid-Beveland-bruggen															(recreatievaart)
Sluizen Hansweert															(beroepsvaart)
Sluizen Hansweert															(recreatievaart)
Roompotsluis															(beroepsvaart)
Roompotsluis															(recreatievaart)
Zandkreeksluis															(beroepsvaart)
Zandkreeksluis															(recreatievaart)
Grevelingensluis															(beroepsvaart)
Grevelingensluis															(recreatievaart)
Bergse Diepsluis															(beroepsvaart)
Bergse Diepsluis															(recreatievaart)

verklaring

- rustig
- rustig-druk
- druk

*** schatting, geen registratie scheepstype**

Er is onderscheid gemaakt tussen beroeps en recreatievaart wegens doorvaarthoogte en seizoeninvloeden

vm/nm: vooormiddag tot 12.00 uur/namiddag na 12.00 uur (afgebeeld is de relatieve intensiteit tov de overige dagen in de week)

Tab 3 Intensiteit scheepvaart verdeeld over de dag

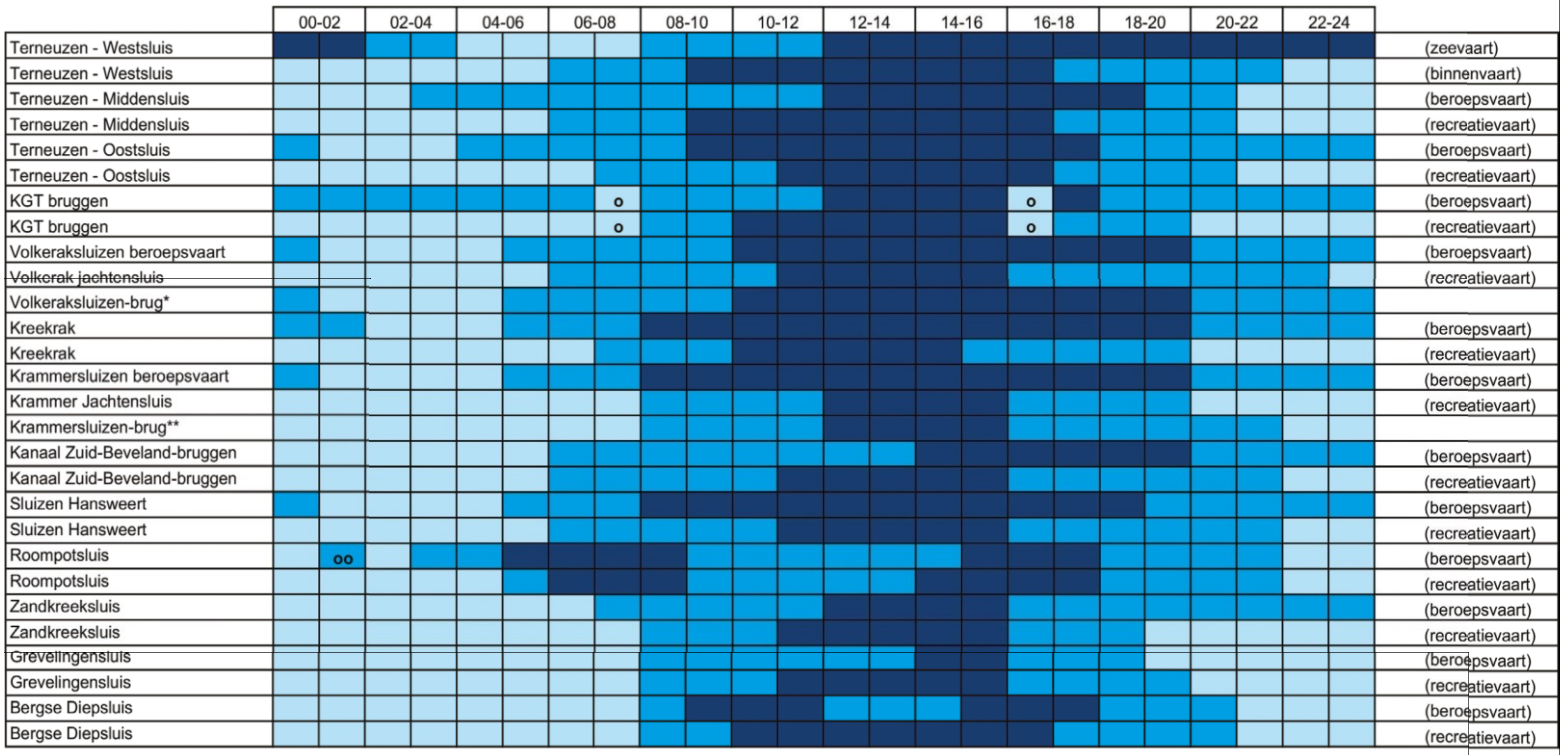

o spertijd
oo alleen op maandag
*** schatting (alle vaart)**
**** geen registratie scheepstype (alle vaart)**
Er is een onderscheid gemaakt tussen beroeps en recreatievaart wegens doorvaarthoogte en seizoeninvloeden

Tabel gelijktijdig stremmen en/of hinder per object en per sluiskolk

	Weststuis Terneuzen	Middensluis Terneuzen	Oostsluis Terneuzen	Burg Sluiskil	Brug Sas v.Gent	Brug Zelzate	Volkerak sluizen	Volkerak brug	Kreekrak sluis	Antwerpen Sluizen	Krammer sluis	Krammer Sluizen brug ******	KZB	KZB bruggen ******	Vlaketunnel wegverkeer	Hansweert sluis	Roompot-sluis ******	Zandkreek-sluis ******	Kanaal door Walcheren bruggen	Grote Sluis Veere	Vlissingen grote sluis	Grevelingen Sluis ******	Bergse Diep Sluis ******	Kra-Jachtsluis ******
Weststuis Terneuzen	-																							
Middensluis Terneuzen		-					**				**		**			**								
Oostsluis Terneuzen			-				**				**		**			**								
Brug Sluiskil				-	*																			
Brug Sas van Gent				*	-																			
Brug Zelzate						-																		
Volkeraksluizen		**	**				-		***		***		***	***		***								
Volkeraksluizen -brug								-								****								
Kreekraksluizen							***		-			****		****										
Antwerpen Sluizen										-														
Krammersluizen		**	**				***				-													
Krammersluizen -brug ******									****			-												
Kanaal Zuid-Beveland		**	**				***						-											
Kanaal Z-Bev. Bruggen******							***		****					-										
Vlaketunnel wegverkeer															-									
Sluizen Hansweert		**	**				***	****								-								
Roompotsluis ******																	-	*****	*****	*****	*****			
Zandkreeksluis ******																	*****	-						
Kanaal Walch. bruggen																	*****		-					
Grote Sluis Veere																	*****			-				
Vlissingen grote sluis																	*****				-			
Grevelingen Sluis ******																						*		
Bergse Diep Sluis ******																							-	
Krammer Jachtensluis******																								-
				Sterk aanbevolen				Geen bezwaar					Alleen bij uitzonderking				Niet toegestaan							

*	Stremming draaibrug Sluiskil en Sas van Gent gelijktijdig sterk aanbevolen alleen voor de scheepvaart - niet toegstaan vocr het wegverkeer
**	Stremming Sluizen Terneuzen mag gelijktijdig met Volkeraksluizen of met Krammersluizen of met Kanaal door Z-Beveland of met Sluizencomplex Hansweert maar niet in combinatie met meer dan 2 van deze objecten
***	Stremming Volkeraksluizen mag gelijktijdig met Kreekraksluizen of met Krammersluizen of met Sluizencomplex Hansweert maar niet in combinatie met meerdere van deze objecten
****	Stremming Krammersluizen-brug of bruggen Kanaal door Z-Beveland mag i.c.m. stremming Kreekraksluizen, mits onbelemmerde doorvaart voor de scheepvaart == idem dito Volkerakburg i.c.m. Sluizen Hansweert
*****	Stremming Roompotsluis is bij uitzondering mogelijk i.c.m. Zandkreeksluis of Sluis Veere of Vlissingen grote sluis of bruggen Kanaal door Walcheren
******	Geen stremmingen ten tijde van jachtenseizoen en herfstvakantie
Opmerking	Indien een stremming van een brug leidt tot stremming van een sluiskolk voor de desbetreffende scheepvaart dan dient deze stremming eveneens gezien te worden als een stremming van desbetreffende sluiskolk
Opmerking	Bij objecten met meerdere sluiskolken geldt dat stremmingen per sluiskolk bezien moeten worden. Stremmingen van het gehele complex is alleen in zeer uitzonderlijke gevallen toegestaan.

12 Evaluatie

De Opdrachtnemer moet tijdens het uitvoeren van werkzaamheden met hinder een gedetailleerd en accuraat logboek bijhouden. Van alle hindervoerende werkzaamheden wordt na uitvoering een terugkoppeling gegeven aan de Opdrachtgever en het Verkeersloket Nat. Deze terugkoppeling moet binnen vijf werkdagen na afronding van de werkzaamheden gebeuren en bevat tenminste:
- data, tijdstippen aanvang en einde, totale duur hinder (afgestemd met bediening/begeleiding);
- uitgevoerde werkzaamheden;
- geconstateerde hinder voor de gebruiker;
- verbeterpunten, adviezen.

De Opdrachtnemer geeft aan hoe hij omgaat met geconstateerde afwijkingen en hoe verbetermaatregelen geïmplementeerd worden in de uitvoering om zo bij te dragen aan de doelstelling hinder te minimaliseren.

13 Documentenlijst / informatie

Op www.rijkswaterstaat.nl is de volgende informatie te raadplegen:
- De bedieningstijden van kunstwerken (bruggen en sluizen);
- De actuele stremmingtijden en andere wetenswaardigheden over de vaarwegen in Zeeland;
- Documenten Verkeersmanagement;
- Beheersplan voor de Rijkswateren;
- Werkwijze Minder Hinder;
- Handboek communicatie bij werkzaamheden;
- Handboek communicatie vaarwegen;
- Online inzage wegbeheerders;
- Operationeel waterbeheer Zeeuwse Rijkswateren, Rijkswaterstaat Zee & Delta ;
- Richtlijnen Vaarwegen RVW 2017;
- Richtlijnen Scheepvaarttekens (RST 2008).

14 Afkortingen

Term/afkorting	Uitleg
BAS	Bericht aan Scheepvaart (district Noord)
BASS	Bericht aan Scheepvaart Scheldemonden (Westerschelde en Kanaal Gent Terneuzen)
BPR	Binnenvaartpolitiereglement
Corridor	(Een combinatie van) vaarwater(en) met hetzelfde begin- en eindpunt
District Noord	Kanaal door Zuid-Beveland, Schelde-Rijnkanaal, Oosterschelde, Volkerak-Zoommeer en Veerse Meer
District Zuid	Kanaal Gent-Terneuzen en Westerschelde
DRIP	Dynamisch Route-informatiepaneel
GNA	Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit
Groot onderhoud	Een bijzondere vorm van variabel onderhoud waarmee hoge bedragen zijn gemoeid en die per object slechts enkele keren voorkomen over de hele levensduur van het object. Voorbeelden: het vervangen van oeverconstructies, het conserveren van stalen bruggen of het renoveren van sluizen en stuwen
Hoofdtransportassen (HTA)	Belangrijkste vaarwegen in Nederland. In Zeeland het Schelderijnkanaal, corridor Volkerak - Krammer – Hansweert, Westerschelde en Kanaal Gent Terneuzen.
Hoofdvaarweg (HVW)	Belangrijke vaarwegen die aansluiten op de hoofdtransportassen.
OM	Omgevingsmanagement
Ongeplande stremming = ongepland versperren	Het tot stilstand komen van de doorvaart van het scheepvaartverkeer of tot stiltand komen van het wegverkeer ten gevolge van niet vooraf afgestemde werkzaamheden of vooraf afgestemde werkzaamheden die niet uitgevoerd worden binnen de daarvoor gestelde data en tijdstippen.
Opdrachtnemer (ON)	Natuurlijke of rechtspersoon aan wie de realisatie van het werk en, indien overeengekomen, het Meerjarig onderhoud (MJO) is opgedragen
Overige vaarwegen	Alle (rijks)vaarwegen die niet behoren tot de hoofdtransportassen of hoofdvaarwegen.
Parapluvergunning	Een jaarvergunning voor alle werkzaamheden die vallen binnen Hinderklasse 0 of 1
Recreatieseizoen	Periode met vergroot aanbod van pleziervaartuigen. Deze periode loopt van Pasen tot en met 30 september, inclusief herfstvakantie.
SRKGT	Scheepvaartreglement Kanaal van Gent naar Terneuzen
SRW	Scheepvaartreglement Westerschelde
Staande mastroute	Een route waarop van 1 april tot 1 november de hinder tot een minimum moet worden beperkt. In Zeeland geldt dit met name voor de Duwvaartsluis 2 bij de Krammersluis en de twee bruggen in het Kanaal door Zuid-Beveland
Stormseizoen	Periode waarin niet gewerkt mag worden aan de waterkering/aan objecten die een waterkerende functie hebben. Het stormseizoen loopt van 1 oktober tot 1 april.

Term/afkorting	**Uitleg**
Stremming = stremmen = versperren	Er wordt van een stremming gesproken wanneer geen doorgaand weg- en of scheepvaartverkeer op/bij een object of element (brug, schutdeur) mogelijk is. De stremming begint zodra de bediening overgedragen wordt aan de opdrachtnemer. De stremming eindigt zodra de bediening terug wordt gegeven aan de operator.
Hinderkalender	Overzicht van alle geplande werkzaamheden die stremming of hinder veroorzaken. Aan de stremmingskalender kunnen geen rechten worden ontleend.
Hindervenster	Verwachte periode waarbinnen werkzaamheden zullen plaatsvinden, die stremming of hinder veroorzaken.
SVW	Scheepvaartverkeerswet
Tijdslot = SLOT = hinderslot	Een door de Opdrachtgever goedgekeurde/geaccepteerde periode waarbinnen de opdrachtnemer werkzaamheden dient uit te voeren (die hinder en/of stremming veroorzaken).
Variabel Onderhoud	Onderhoud dat niet regelmatig, maar met grotere tussenpozen plaatsvindt. De uitvoering van dit onderhoud vindt plaats als het afgesproken niveau van functioneren van het betreffende object op termijn niet meer gegarandeerd kan worden. Bijvoorbeeld baggeren, herstel van oevers, vervangen van duikers, etc.
Vast Onderhoud	Onderhoud dat zeer regelmatig (van meerdere keren per jaar tot één keer per twee à drie jaar) terugkeert.
Verkeersmaatregelenplan	Plan waarmee de opdrachtnemer bewerkstelligt dat met de te plaatsen verkeersmaatregel voor activiteiten in, op, over en/of langs de rijkswateren de veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd.
Scheepvaartverkeers-managementplan	Een plan waarmee de opdrachtnemer bewerkstelligt dat veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd gedurende de looptijd van de overeenkomst. In het plan staan op hoofdlijnen het proces verkeersmanagement en de hinder omschreven.
WBU	Werkbare Uren